

1. Hodnotenie rozprávania – slohovej práce pre 4. ročník

Rozprávanie

Ü obsah (maximum 4 body)

- dodržanie témy
(práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní, resp. v danom názve témy)
- príbeh s pointou, t. j. príbeh, ktorý má myšlienkové vyústenie (napr. vtipné, poučné, dojemné)

Ü kompozícia (maximum 4 body)

- uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu (dodržanie žánrovej formy)
- vnútorná stavba epického diela (zápleтка, zauzľovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; pri jednoduchom rozprávaní - úvod, jadro, záver, t. j. udalosť zachytená v časovom slede)
- členenie textu na pásmo rozprávača a pásmo postáv, t. j. rozprávač, komentujúci dej a postavy a samotné postavy, ktoré „vyjadrujú“ svoje myšlienky buď formou priamej reči v dialógoch, alebo vo forme vnútorných monológov.

Ü jazyk (maximum 4 body)

- správne využitie slovných druhov typických pre daný slohový postup, resp. žáner (slohový útvar)
- syntaktická a morfológická správnosť použitých jazykových prostriedkov (čiže používanie správnych väzieb slovíes, správneho postavenia zhodných a nezhodných prívlastkov, správnych pádových koncoviek ap.)
- rôznorodosť syntaktických prostriedkov
- použitie častíc, citoslovies, t. j. slovných druhov, ktoré v texte vytvárajú ilúziu hovorenosti, ústnosti a dialogickosti.

Ü pravopis (maximum 4 body)

Ü štýl (maximum 4 body)

- rôznorodosť modálnej stavby viet, t. j. využívajú sa všetky typy viet podľa modálnosti, čím sa dosahuje dojem hovorenosti, ústnosti a dialogickosti.
- tvorivé využitie lexiky všetkých štýlov (vyšší, stredný, nižší)
- pútavosť, t. j. príbeh má byť podaný zaujímavou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi „zvedavosť ako sa to skončí“.

Témy /napr./: 1. Kde hľadať vinníka?

2. A môj robot si podal žiadosť o prepustenie z práce.
3. Pilulku smiechu /šťastia/ som zahodil do rieky.
4. Nemienim ti to už ďalej trpieť.

2. Malý test /výber niektorých úloh/

Test pre 4. ročník zo slovenskej poézie a drámy **A verzia**

I. Dopňte chýbajúce informácie v nasledujúcich vetách:

- a) ..... /mesiac a rok/ znamenal koniec plurality a demokracie, jedinou tvorivou metódou sa stala metóda socialistického realizmu.
- b) Obdobie rokov 1968, 1969 sa nazýva .....

II. /úryvok z básne/

- a) Autorom básne je: ..... 1 b
- b) Nájdite v poézii básnika rovnakej generácie tematicky podobnú báseň. Uveďte jej názov: ..... 1 b
- c) Napíšte mená 2 ..... patriacich do staršej generácie básnikov: ..... 1 b

III. /úryvok z básne rozoberanej na hodine/

- a) Stručne opíšte osud a pocity ženy, ktorá .....
.....
.....
.....
..... 2 b
- b) V texte básne číslom označte 2 rôzne umelecké prostriedky a pomenujte ich: 1. .... ,
2. .... 1 b
- c) Zakrúžkujte pravdivé tvrdenie o autorovi:
.....
1. Bol konkretistom, v zbierke ... píše o každodennom vzťahu muža a ženy.
2. Základnými témami jeho poézie sú univerzálne problémy človeka, ...
3. Básnik je autorom ... . 1 b

IV. *Dramatický text*..... /úryvok/

- a) Ktoré z podčiarknutých slovných spojení sú obrazné pomenovania? ..... 1 b
- b) Napíšte meno postavy, ktorá sa je v úryvku označená písmenom: x ....., z ..... 1 b
- c) Na konkrétnom príklade dokážte, že dráma, z ktorej je úryvok, je .... : ..... 1 b
- d) Doplnite tvrdenia: 1. V hre ... vláda zakazuje .....
2. Hlavnou osobnosťou ... /určím meno konkr. divadla/ je ..... /meno, priezvisko/.

TEST ZO SVETOVEJ LITERATÚRY PO ROKU 1945

1. K uvedeným charakteristikám priradte príslušné dielo, dopíšte autora a žáner diela:
Ovocie hnevu, Modlitba za Owena Meanyho, Hlava XXII, Záverečná, Svet podľa Garpa, Bitúnok č.5, Električka zvaná túžba, Mačka na rozpálenej horúcej streche, Herzog, Kentaur, Katova pieseň, Nahí a mŕtvi, Sophiina voľba, 451 stupňov Farenheita
 a) Synom Petrom retrospektívne vyrozprávaný príbeh o človeku, ktorého charakterizuje jeho ...
 b/.....

2. Ktoré z tvrdení o Johnovi Steinbeckovi a jeho tvorbe platia? Zakrúžkujte ich.
 a) Vo viacerých svojich prózach čerpá z prostredia rodnej ...
 b/.....
 c/ .....

3. Ktoré z tvrdení o románe .../názov románu/ sú pravdivé? Zakrúžkujte ich.
 a/ Obsahuje mýtus o .....
 b/ .....

4. K nasledujúcim dielam doplňte ďalšie dielo tak, aby spolu tematicky súviseli.
 Svoje tvrdenie odôvodnite:
 a/ /názov diela/ - .....
 Odôvodnenie:.....

3. Úlohy na opakovanie gramatických javov

/úryvok z literárneho diela/

1. V texte nájdite príklad na slovo, v ktorom je porušené pravidlo o rytmickom krátení:

.....

2. Z úryvku vypíšte jednu zdobeninu:

.....

3. Podčiarknutý vetný člen je:

- A) nezhodný prívlastok,
- B) postupne rozvíjajúci prívlastok,
- C) viacnásobný prívlastok,
- D) holý prívlastok.

4. Napíšte skloňovací vzor zvýrazneného podstatného mena:

.....

5. Aký slohový postup je využitý vo vetách 9 a 10 ? .....

4. Opakovanie maturitných otázok

/literárny text/

1. V literárnom smere, z ktorého je úryvok, nájdeme:

- A) ospevovanie života, aktivity,
- B) návrat do minulosti,
- C) inšpiráciu ľudovou slovesnosťou,
- D) asociatívnosť

2. V ktorej možnosti sú všetky pojmy správne priradené k danému umeleckému smeru?

- A) ľavicová avantgarda – senzualizmus, pásmo, genitívna metafora
- B) nadrealizmus – ...
- C) neosymbolizmus – .....
- D) vitalizmus – .....

3. Podčiarknuté slovo nahradíte synonymom, ktoré je štylisticky neutrálne:

.....

4. /Literárna ukážka z hry Matka/

- a/ Charakterizujte postavu matky na základe jej monológov.
- b/ Vypíšte z prvého matkinho monólu jednoduché podradovacie súvetie s VV predmetovou a VV príslovkovou časovou.
- c/ Napíšte vonkajšiu stavbu drámy, poézie a prózy.
- d/ Slovo ..... z ukážky možno zaradiť z hľadiska rozvrstvenia slovnej zásoby k:
  - 1. odborným slovám,
  - 2. vulgarizmom,
  - 3. pejoratívam,
  - 4. básnickým slovám.